

Perspective

*Liceul Teoretic „Comandor Alexandru Cătuneanu”
Lunca Cetățuiei, Iași*

SUPLIMENT – Nr. 1 (26) / 2023

ISSN 2457-3345

ISSN-L 2457-3345

PERSPECTIVE (SUPLIMENT DE REVISTĂ)

GÂNDĂCELUL ȘI ÎNȚELEPTUL

PERSPECTIVE

Revista Liceului Teoretic *Comandor Alexandru Cătuneanu*,

Lunca Cetățuiei, Iași

Nr. 1 (26) / 2023 – NUMĂR SPECIAL

An școlar 2023-2024

TABĂRA DE CREAȚIE ARTISTICĂ

CELESTA CURĂTURĂ

Ediția a X-a, 19 – 25 iunie 2023

Editura PIM

IAȘI

Responsabil număr / proiect conceput de

Prof. dr. Cristina SCARLAT

Liceul Teoretic *Comandor Alexandru Cătuneanu*, Lunca Cetățuii, Iași

Director: prof. Luminița LUPU

Tehnoredactare&Design: prof. Dorina Rotariu

Contact:

Telefon/Fax: 0232 296 492

email: luncacet@yahoo.com

web: www.catuneanu.ro

Perspective (Lunca Cetățuii):ISSN 2457-3345

ISSN-L 2457-3345

GÂNDĂCELUL ȘI ÎNȚELEPTUL

(FRAGMENT HIMERIC)¹

Text: Cristina SCARLAT

Ilustrații: Elevă Efremia PRISACARU

*Lui Kafka și tuturor înțelepților care s-au simțit cândva gândăcei ce se credeau oameni mari.
Dintr-un volum himeric de povești pentru gândăcei și înțelepți rătăciți în altă lume decât a lor.
Pentru fluturi în devenire.*

DIN GÂNDURILE UNUI GÂNDĂCEL ANAPODA

...este povestea re-povestită a devenirii, a devenirii ratate, a ocolişurilor și etapelor de înțelepțire prin care trecem ne-voind și nevoind, în lupta cu noi înșine și cu împrejurul nostru, cu spaimetele noastre provocate de marea din noi și de marea lumii dinprejurul nostru. O poveste a spaimetelelor îmblânzite devenite poveste și felie din propria-ne devenire, chiar dacă și chiar dacă nu ne-am învățat lecțiile. O poveste a în-devenirii, a emoțiilor pe care ni le putem sau nu gestiona și care ne construiesc parcursul: de gândăcel spre zbor – fluture, de târâș în drum spre zbor-înflorire, de amestec de lecții și emoții și ratări și trasee de destin care, deși par aleatorii, sunt definite de însuși excursul în-devenirii noastre. Dirijat!

... e o poveste de povești. Poate fi citită în mai multe straturi. Hermeneutic. La suprafață și pe dinlăuntru cojii cuvintelor, în miez.

...e și o Riga Crypto și Laponia Enigel la alt nivel. La alt volum. În alt diapazon.

Gândăcelul nu-și înțelege emoțiile stârnite de întâlnirile cu Înțeleptul: e și descrierea unei devenirii – îndrăgostiri nu ratate, ci desfășurate în ritmul ei, firesc, ritm pe care Gândăcelul, unul care-și depășește condiția de gândăcel obișnuit, îl percepe la alte viteze, în alt ritm. Gândăcel gânditor fiind, crescând, fără să conștientizeze, chiar prin filtrarea experiențelor pe care nu și le înțelege – întâlnirile cu Înțeleptul - , înțelepțirea, creșterea, în-devenirea.

...e o poveste de emoții, de înțelegere a emoțiilor pe care le filtrăm în întâlniri pe care ni se pare că nu le înțelegem, pe care ni le scoate în drum viața. Spectatori, citind povestea Gândăcelului, le recunoaștem: nimic nu e întâmplător (și nu, nu e un clișeu!), toate întâlnirile și „întâlnirile” noastre, tot ce (nu) înțelegem face parte din povestea noastră, din parcursul nostru, din în-devenirea noastră, din lecțiile, învățate sau nu, asumate sau nu, ale căror seve ne hrănesc în-devenirea. Înțelepțirea?

Emoțiile trăite de Gândăcel în întâlnirile cu Înțeleptul fac parte din țesătura existenței noastre, care ne compune și a cărei urzeală încercăm să o asimilăm cunoscutelor noastre, măsuratelor și măsurabilelor noastre, încăputelor și neștiutelor noastre. Nu contează, în poveste, dacă Înțeleptul și Gândăcelul și-au vorbit sau nu – chiar dacă în lumi / limbi diferite fiind – ci calitatea și cantitatea și caratele emoțiilor pe care le-a filtrat Gândăcelul prin întrebările pe care și le pune și cărora încearcă să le răspundă, devenind, în cele din urmă, chiar dacă nu-și găsește cuvintele pentru a și le explica, fluture. Învăță, conștient sau nu, prin filtrul emoțiilor cu care îl provoacă Viața / Vizuina / Înțeleptul, să-și asimileze, ego eferescent, propria poveste. Devenind, din gândăcel, fluture, aproape fără să conștientizeze că emoțiile / întâlnirile au lucrat la în-devenirea lui. L-au asistat și l-au hrănit și l-au crescut să devină din târâș, zbor-fluture.

... e o poveste care se hrănește din ea însăși, din etape firești ale în-devenirii pe care încercăm să ni le explicăm și ni le asumăm fiindcă fac parte din noi, din drumul nostru, din creșterea noastră.

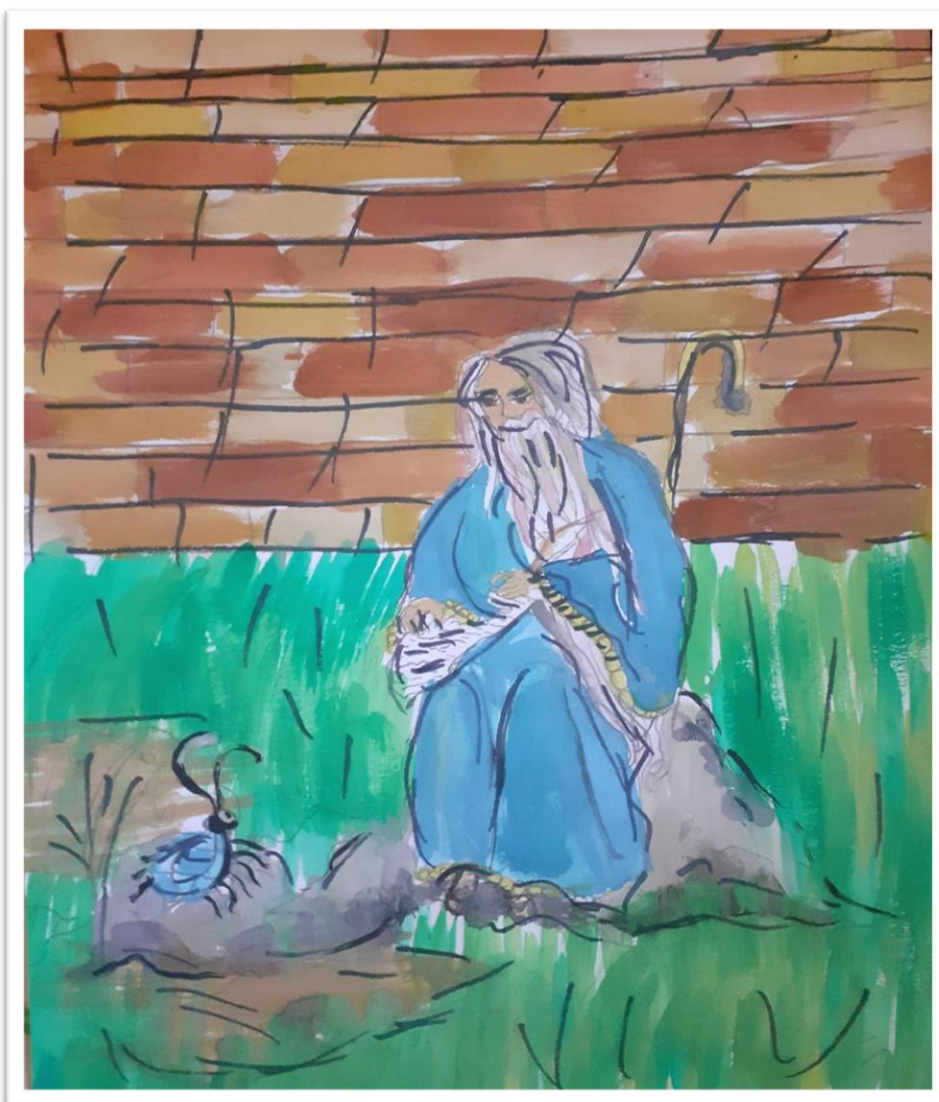
... e o poveste a unui gândăcel în dansul cu necunoscutele și necunoscutele Vieții din marea Vizuină a existenței, un dans – inițiere cu fluturi, licurici, pene de porumbel, mărgele de stropi de ploaie care-i îmbracă drumul, respirația, devenirea, creșterea.

... e povestea pe care fiecare și-o poate traduce, filtrată prin propriile experiențe, la nivelul și caratele la care se ridică nu altceva decât întrebările personale despre nivelul și caratele propriilor așteptări ale devenirii.

Gândăcelul sunt eu. Înțeleptul ești tu, este viața, este suma întâlnirilor și emoțiilor care ne compun creșterea, devenirea, seva care ne hrănește Visul.

Complex,

Un Gândăcel anapoda

I. GÂNDĂCELUL

A fost odată un Gândăcel care se credea om mare.

Gândăceii sunt, de regulă, albaștri, mai ales cei care se cred oameni mari.

Gândăcelul albastru s-a născut și a crescut într-o Mare Vizuină.

II. ÎNȚELEPTUL

În viața lui de gândăcel a început să tot apară un Înțelept. Crescuseră și locuiau în aceeași Mare Vizuină (dar ca și când ar fi respirat în galaxii diferite, la ani lumină distanță unul de celălalt), cu labirinturi subterane, stufoase, cu cazemate, cu castele, cu lucarne, cu parcuri, și se împiedicau unul de altul deseori.

De fapt, impropriu spus: Gândăcelul, deși se credea om mare, avea impresia că Înțeleptul nu-l vedea niciodată, că nu i-a auzit fâșâitul piciorușelor niciodată deși, de vreo două ori, din nevedere de seamă, i-a atins câteva. De aceea gândăceii au mai multe piciorușe de rezervă, până sentremnează cele care șchiopătează, să poată merge în continuare pe bulevardele Marii Vizuii. Și apoi, în ce limbă și-ar vorbi un Gândăcel și un Înțelept? Ce și-ar spune?

III. CASTELUL DINLĂUNTRU. CE CULOARE AU OCHII ÎNȚELEPTULUI?

Gândăcelul credea că Înțeleptul e înțelept fiindcă de fiecare dată îl vedea cu privirile plecate și cu umerii gânditori, de parcă ar scormoni adânc, așa cum fac înțelepții, în labirinturile tăcute ale Castelului dinlăuntru său, ascuns de nevederea lumii. Și apoi, înțelepții par mereu serioși și adânciți în povești metafizice, cărora caută să le afle rostul. Și au musai păr de zăpadă și sunt înalți, ca să vadă de departe, de pe deasupra lucrurilor și a lumii, rostul a toate, atunci când își

ridică ochii din Castel. Și nu zâmbesc niciodată. Poate pe dinăuntru. Dar pentru a vedea asta, ar trebui să-i cunoști. Depinde de la înțelept la înțelept. Dar, deși par că nu văd nimic, înțelepții văd totul.

De aceea Gândăcelul nu i-a văzut ochii niciodată, deși, în ani gândăcești, au trecut unul pe lângă altul și au crescut unul în preajma celuilalt, ca la galaxii depărtate, vreme de câteva sute de ani, ceea ce în ani lumești ar însemna câteva zeci.

Gândăcelul a crescut și Înțeleptul a devenit înțelept în Marea Vizuină timp de câțiva zeci de ani. Nu a fost înțelept de la început, fiindcă înțelepții sunt atenți la dimprejurul lor, mai ales la gândăcei: sunt atenți să nu îi calce pe piciorușe, le aud fâșâitul și le recunosc respirația, chiar dacă sunt mici și, uneori, nici nu se văd, mai ales într-o Vizuină mare precum a lor.

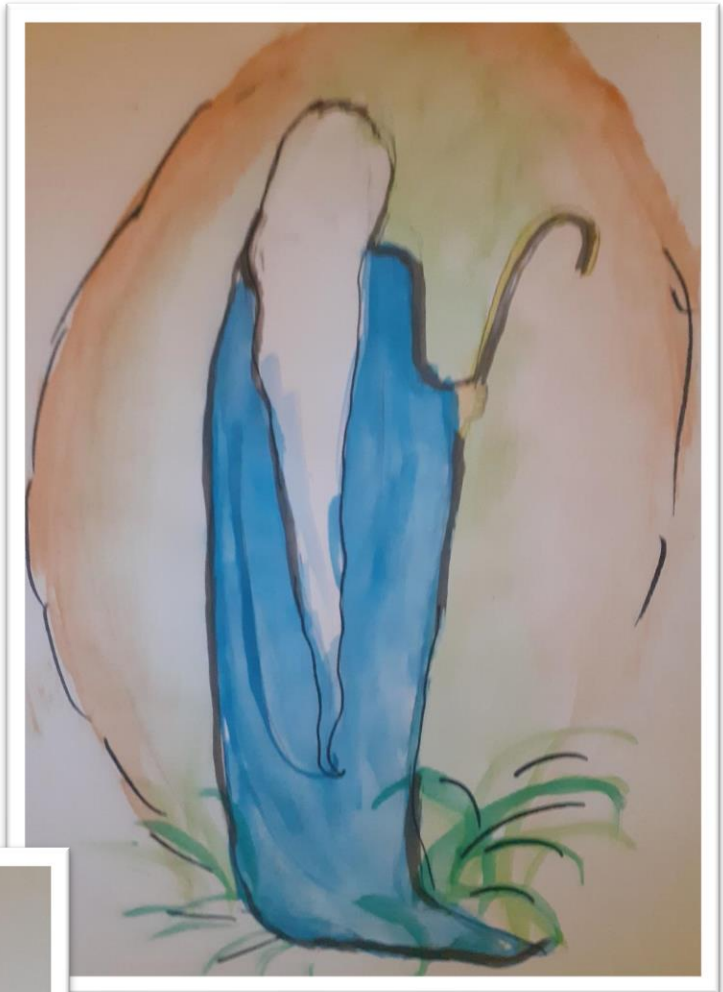

IV. ÎNȚELEPTUL-GÂNDĂCEL

Fiindcă nu era unul ca oricare, ci unul care se credea om mare și fiindcă l-a atins pe piciorușe fără să-și dea seama, Gândăcelul știa că Înțeleptul nu știa că era înțelept sau nu se făcuse gata. Și știa sigur că și Înțeleptul se simțea câteodată gândăcel.

Așa sunt gândăceii, atenți la oamenii mari, mai ales că trebuie să alerge, cât sunt bulevardele de largi și subteranele de adânci, printre ei, atenți să nu nimerească sub pași grăbiți și să rămână știrbi la mers sau fără piciorușe.

La început, în prima sută de ani, Gândăcelul se întreba de ce îl tot vede

pe Înțeleptul care apărea pe unde și de unde nici nu gândea: prin lucarne, prin labirinturi, prin luminișuri de cetate, prin vizuini, prin castele. Dar s-a obișnuit și, după altă sută de ani, i se părea ceva firesc, ca respiratul. Se mira doar că, deși avea antenuțe speciale, niciodată nu simțea când îi va apărea în drum.

Nu de alta, doar ca să se dea cu grijă la o parte, să nu-i stânjenească cu carapacea lui albastră, uneori fosforescentă, dacă era extrem de bucuros sau extrem de supărat, privirea de înțelept aplecat peste lucruri adânci, nevăzute cu ochi lumești. Și, deși era convins că nu îl vede, el tot încerca să-și strângă antenuțele și să se facă nevăzut, să nu care cumva să-i stea în cale.

V. SUTE DE ANI

După ce a mai crescut, după altă sută de ani, nu a mai dat importanță momentelor și-și ținea antenuțele la locul lor și-și purta piciorușele pe unde îi era drumul, neținând cont de înțelepți și de oameni mari și de labirinturi, mergând pe unde avea chef. Doar era un gândăcel care se credea om mare! Și din cauza asta Înțeleptul, de câteva ori, i-a atins din întâmplare, cu nebăgare de vedere, câteva piciorușe. Dar încă nu era înțelept, ca să fie atent la gândăceii care mișunau și ei în Marea Vizuină!

Așa au trecut câteva sute de ani. Precum clipele.

Într-o zi, rutina s-a schimbat. Era o zi ca oricare, doar că poate ceva mai mult soare îmbrăca Marea Vizuină, care nu părea că e-n iarnă. Gândăcelul l-a văzut pe Înțelept fugind în fața lui, să-i iasă înainte.

În gând, doar sunt încăpă în privirea mult, Înțeleptul s-a spună ceva care, din vechi încercat să-i lase spațiu de adâncă i-o turbure. Nu știa era ferm convins că mai lesne să ajungă cum, decât să-și vreodată că

Imposibil, și-a spus prea mic să mă lui! Ba, și mai oprit, vrând să-i Gândăcelului reflexe, a cât mai mult meditație și să nu că Gândăcelul i-ar fi fost mult pe Lună, nu știa închipuie

Înțeleptul i-ar fi vorbit. Dar prea târziu! Ca în Povești, Înțeleptul învălurise deja cu privirea întreg Gândăcelul, care și-a continuat, surprins, drumul. Și era doar o altă zi, ca mii altele, care număra anii în Marea Vizuină.

A încăput cu totul în privirea Înțeleptului, dar s-a rostogolit mai departe pe piciorușe, cu antenuțele fluturând, uimit: *cum de știe că e un gândăcel, dacă nu l-a privit niciodată?* Înțeleptul încă nu era pe deplin înțelept. S-a lăsat înșelat. De piciorușele grăbite ale unui gândăcel care nu înțelegea. L-a lăsat să alunece pe lângă el. Nici el nu a înțeles!

VI. HMM...

A respirat a mirare ceva vreme. Și abia după, s-a întreat: *ce ar fi vrut să-i spună Înțeleptul? Că și-a învățat bine lecțiile de gândăcel și e momentul să treacă la o nouă etapă?* A rămas cu întrebarea suspendată în antenuțe, curios și el de curiozitatea lui. Deh, gânduri de gândăcel. Prea târziu să afle? Și tot nu știe cum sunt ochii Înțeleptului. Să fie gri înstelat? Sau ruți din noapte?

După ce l-a îmbrăcat cu privirea, ceva a început să se întâmple cu înlăuntrul lui mic, cu scurtcircuite și mașinării în filigran și angoase de om mare. Se auzeau foșnete ca de valuri de mare, fâlfâit ca de aripi de păsări necunoscute, ba, mai mult, avea senzația că uneori strălucea pe dinăuntru spre afară, pe carapace, de parcă înlăuntrul lui mic ar fi scuturat de o ploaie de licurici.

Și mergea acum prin Marea Vizuină căutând umbra Înțeleptului, să încerce să afle cumva - din mersul lui, din tăcerea lui, din respirația lui - dacă știe ce se întâmplă cu dinlăuntru lui mic.

VII. LICURICI

Nu a mai simțit niciodată cum e să fii plouat pe dinăuntru de licurici și nu a mai auzit fâlfâit ca acela. Dar Înțeleptul a dispărut, așa că trebuia să se descurce, să afle singur. Îi zbârâiau antenuțele a panică, simțind, așa cum simt oamenii mari, că ceva s-a întâmplat.

Trebuia să pună frână la piciorușe atunci când Înțeleptul s-a oprit să-i vorbească, poate i-ar fi spus că și-a învățat lecțiile. Și el, ca Gândăcel care se credea om mare și el, ca Înțelept care uneori se simțea gândăcel.

Dar nu apărea. Și licuricii au început să se stingă unul câte unul, ca stelele lampagiului din *Micul Prinț* la atingerea zorilor. Carapacea nu mai lumina pe dinafară, dar licuricii erau tot acolo, ca stelele pe cer care, chiar dacă nu le vedem, știm că sunt tot timpul la locul lor.

VIII. BLUE BUTTERFLY

Foșnetele din el au început să crească, să devină arpegii, dar nu înțelegea ce spun. Și într-o zi, mergând pe piciorușele dezacordate prin lucarnele Marii Vizuini, a simțit cum îi plesnește crusta de gândăcel și lasă în urma lui dâre albastre.

Noroc că nimeni nu vedea ce se întâmplă, oricât de albastru ar fi fost el ca gândăcel. A lăsat multe dâre de crustă prin Marea Vizuină, ca un labirint, și se gândea că Înțeleptul ar fi înțeles să citească textul urmelor, dacă ar fi dat de ele. Apoi, într-o altă zi, Gândăcelul a rămas complet dezbrăcat de

crusta lui albastră și s-a trezit fluture! Un fluture albastru. Doar piciorușele de gândăcel i-au rămas și gândul viu că e om mare. Ca în parabola lui Chuang – Tzu, care se visează fluture, fluture care se visează, la rândul-i, om, și acesta se transformă în fluture care se crede tot fluture care se crede om...Și aripile fluturelui au înflorit, albastrul creștea din ce în ce mai intens, în ape: turcoaz, azuriu, cobalt, până dădea în bleumarin, noaptea, așa cum copiilor le roșesc, în ape, obrazii, după cum îi animă diapazonul vreunei emoții. Nu-l învățase nimeni să zboare.

Mergea acum pe aceleași piciorușe prin castelele și lucarnele Marii Vizuini, neștiind ce-ar urma să se întâmple, dar știind sigur că ar

mai urma ceva. Poate dacă Înțeleptul l-ar găsi umblând așa zăpăcit și l-ar lua pe degetele lui înțelepte și l-ar învăliuri iar în privirea lui (și așa i-ar vedea bine ochii), poate ar învăța să zboare! Și poate ar deveni un om mare, care ar vorbi ca un om mare, cu cuvinte rostite de gura de om mare și auzite de oameni mari cu aripi pe dinăuntru și pe dinafară, ca și el.

Dar nu știa dacă Înțeleptul e chiar înțelept. Ar fi trebuit să fie și un pic magician, ca să știe ce se întâmpla cu piciorușele Gândăcelului zăpăcit, care i-au tulburat traiectoria de când l-a îmbrăcat cu privirea. Și să știe ce e și cu aripile fluturelui vâlvurind albastru, chiar dacă încă nu le-a văzut. Mai ales aripile de dinlăuntru lui mic.

Gândăcelul-fluture poate i-ar spune că știe că și el, oricât de înțelept ar fi, s-a simțit deseori gândăcel. Că nu putea să meargă tot timpul cu umerii și privirile plecate în Castelul dinlăuntru, fără să se rătăcească și el în labirintul Marii Vizui, fără să-și fi pus și el, de multe ori, întrebări greșite, care și-au primit răspuns pe măsură, fără să se fi rătăcit prin lucarne pe care le credea potrivite, dar care s-au dovedit a fi doar fundături, fără să fi fost locuit de Vise pe care le-a considerat, pe fiecare, Acasă.

Dar dacă se înșela? Nu, nu se poate să se înșele. Și Înțelepții trebuie să se simtă uneori gândăceli, face parte din Lecția lor de destin, pentru a deveni înțelepți! Și cu siguranță și ei sunt fragili, chiar dacă nimic în afara lor nu arată asta, nici nezâmbirea, nici mersul lin, nici umerii gânditori, nici...

Hm... Dar oare...

VII. LABIRINTUL

Gândăcelul-fluture mergea în continuare în nevederea lumii sperând, așa cum se întâmpla de fiecare dată, ca Înțeleptul să apară brusc în vreo lucarnă, în vreo vizuină, prin castele, prin labirint și să încerce să afle dacă a devenit înțelept.

Un Înțelept devine cu adevărat înțelept dacă înțelege bine limba gândăcelilor și știe cum să-și potrivească mersul ca să nu li-l știrbească pe-al lor, mic.

VIII. LIMBA INIMII

Acum știa în ce limbă și-ar vorbi: în cea a Inimii. Nici nu trebuie multe cuvinte!

Despre ce și-ar vorbi? Despre cum e să fii Gândăcel, care se simte om mare și cum e să aluneci pe bulevardele Marii Vizuiuni așteptând să devii fluture, fără să știi că ai să devii fluture și, după, cum aștepti să înveți să zbori. Știind că asta nu o poți învăța singur. Despre cum e să fii Înțelept și să aluneci pe bulevardele Marii Vizuiuni cu întrebări pe umeri, adăstând adânc în Castelul dinlăuntru, așezând puzzle-uri pe care Viața le va ordona cum vrea ea, nu cum vrei tu. Și despre câte și mai câte!

Înțelepții ar trebui să știe că, dacă învăluresc cu privirea un gândăcel, oricât de zglobii i-ar fi acestuia piciorușele, micuțul înflorește pe dinăuntru, evadează din vizuina carapacei și se transformă în fluture. Care trebuie să învețe să zboare.

Dar, de atunci, a mai trecut ca o sută de ani.

IX. ASCUNZĂTOAREA

Gândăcelul s-ar ascunde în inima Înțeleptului, dacă ar ști că are loc și se cuvine. Dacă în inima lui nu sunt alți gândăcei. Și, dacă ar face asta, oare ar simți că ar avea ascuns în inimă un Gândăcel albastru și că ar merge cu două inimi în piept? Înțeleptul ar trebui să-l îmblânzească, să-l scoată la vedere. Ca Micul Prinț, Vulpea. Dar Gândăcelul nu e nici roșcat, nu are coadă stufoasă, nu e viclean. E doar prea albastru, prea mic și prea speriat. Dar, dacă ar fi Îmblânzit, ar face giumbușlucuri pe umerii lui, i s-ar cuibări pe te miri unde, l-ar învăța limbi necunoscute, inventate. Ar deveni singurul Înțelept care are în inimă un Gândăcel albastru. Îmblânzit.

X. SANS FIN

Finalul nu vi-l pot spune. Chiar dacă a fost scris, nu îl știu. Oricare ar fi, însă, e neașteptat.

Gândăcelul a obosit. Aripile devin prea grele, și nu știe încotro să meargă. Dacă nu învață să zboare la timp, nu intuiește mai departe scenariul. Poate Înțeleptul a obosit și el. Și-a învățat ultima lecție, fără Gândăcel. Poate acum i-ar spune că e atent la gândăcei, că le aude foșnetul, că așteaptă să devină fluturi, să-i învețe să zboare. Poate în inima lui de Înțelept sunt acum alți gândăcei. Care s-au oprit lângă el atunci când a vrut să le vorbească. Despre Drum. Despre

Zbor. Despre Lecții. Despre Vise. Poate acum zâmbește. Deși, pentru asta, Gândăcelul e ferm convins că și în înlăuntrul Înțeleptului ar fi trebuit să se întâmple ceva, așa cum i s-a întâmplat lui: arpegii și foșnet de aripi pe care cuvintele nu le-ar putea descrie. Ca un

sânge nou, proaspăt, care primenește Sufletul și curăță Inima, indiferent că e inimă de Gândăcel sau de Înțelept, și o face Vie.

XI. LECȚII

Gândăcelul a obosit. Se simte ca de fiecare dată când a fost neatent și și-a rupt piciorușele: ca vinovat, ratând o lecție. Și trebuie să o ia de la capăt. Nu l-a învățat și el cu privirea lui mică pe Înțelept, deci acesta n-are de unde să înțeleagă ce a născut în înlăuntrul lui mic. Doar dacă Înțeleptul, înțelept, i-ar fi văzut inima și ar fi știut dinainte ce urma să se întâmple și...

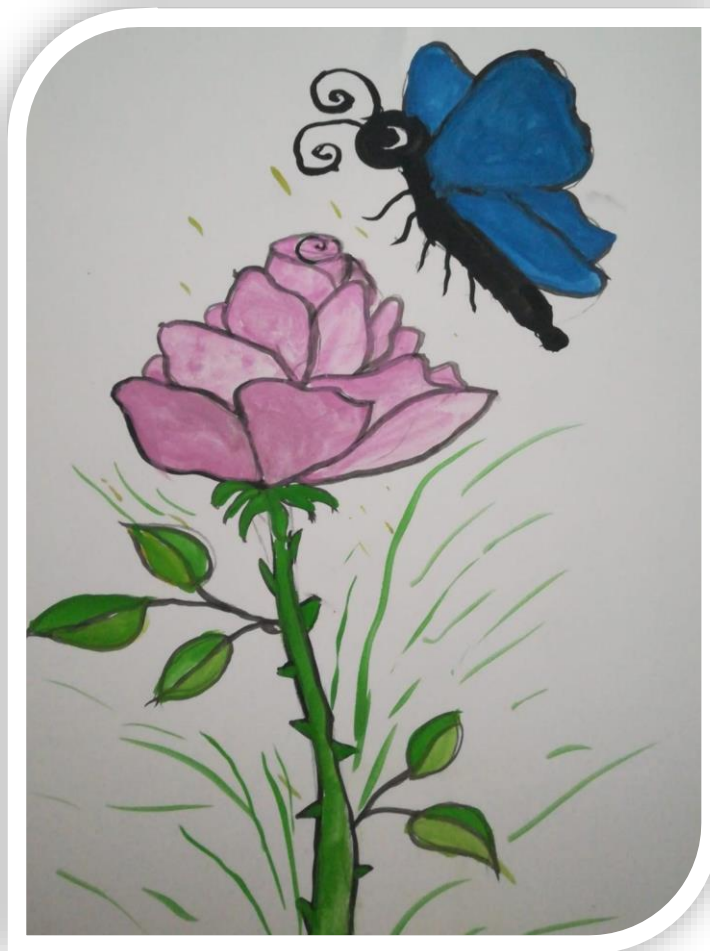
Poate Înțeleptul și-a învățat toate lecțiile și a plecat cu un tren pe care Gândăcelul nu-l mai poate prinde. Cunoaște bine sentimentul! De multe ori a alergat spre Gări, dar a ajuns prea târziu. Și după un timp a înțeles că așa trebuia să fie: nu era trenul potrivit. Dar tot a simțit gustul sărat ca al vinovăției. Altele erau lecțiile pe care trebuia să le învețe din întârzierile pe care doar el le considera întârzieri, când, de fapt, erau altceva.

XII. NEÎNȚELESURI

Gândăcelul a obosit. Gustul de acum poate că vrea să însemne că trebuia de mult să caute alți gândăcei. A văzut mulți în drumul lui. Dar niciunul albastru. Asta ar însemna să fie singurul Gândăcel albastru printre alți gândăcei. Că, de fapt, în lumea gândăceilor își va primi Lecția, nu în a oamenilor mari. Dar prin oameni mari! Să renunțe să se creadă om mare. Nu îl prinde. Nu îi e potrivit. Lumea lui e cea a gândăceilor.

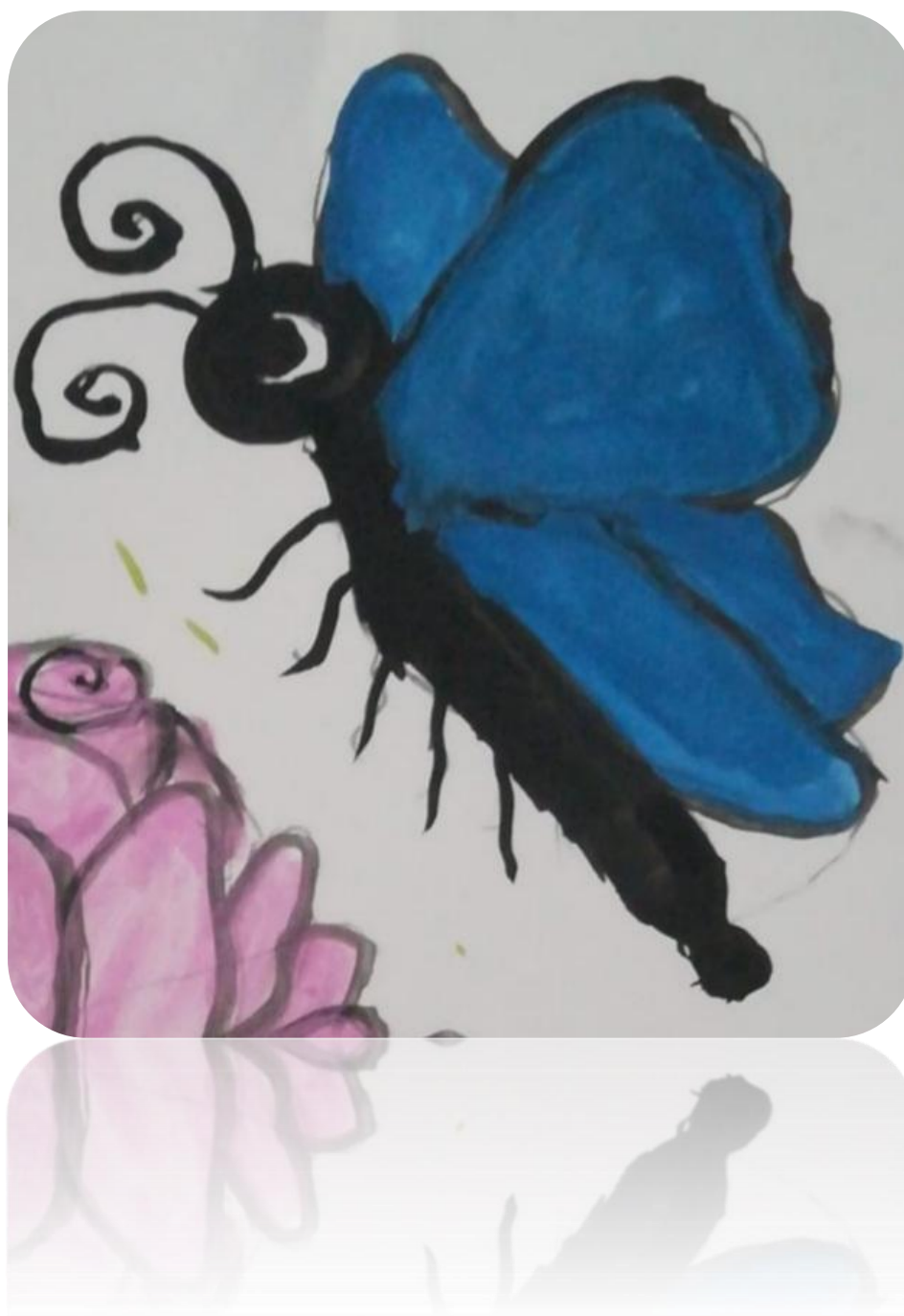
Ce e mai dureros: să fii Gândăcel și să te crezi om mare sau să fii Înțelept și să te simți câteodată gândăcel? Nu a aflat încă.

Ce oboseală... Piciorușele i-au amorțit. Aripile îi fâlfâie alandala, pe dinafara trupului. El se simte tot Gândăcelul care se crede om mare. Nu a simțit gustul zborului, deci nu știe la ce îi

folosesc aripile. Poate a fost să învețe și a ratat lecția zborului. Atunci când Înțeleptul, neînvățându-și ultima lecție, n-a înțeles dinlăuntrul Gândăcelului speriat. Dar poate a fost pentru amândoi o lecție. Alta.

Deocamdată, obosit, se strânge cu aripi cu tot în poveste. Să-și tragă sufletul. Și se retrage cu poveste cu tot în mica lui vizuină, ascunsă bine în pânțele Marii Vizuini. Nu știe ce are mai departe de făcut. Timpul i-o va spune. Simte doar că licuricii se tot sting. Și se face răcoare pe dinăuntru. Și se apropie Noaptea. Trebuie să se odihnească puțin. Poate mâine va ști ce are de făcut. Sau după mâine. Sau...

ISSN 2457-3345

ISSN-L 2457-3345